

पोलिस भरती स्पेशल वन लायनर

By

महेश शरमाळे सर

विषय -राज्य घटना आणि पंचायत राज

1. कोणत्या घटनादुरुस्तीद्वारे पंचायत राज व्यवस्था बळकट करण्यात आली आहे- 73 वी
2. ग्रामसभेचे अध्यक्षस्थान कोण भूषवतो -सरपंच महाराष्ट्रातील स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या निवडणुका कोण घेत- राज्य निवडणूक आयोग
3. गावातील जन्ममृत्यूची चीन नोंद करणे ग्रामनिधीची जबाबदारी सांभाळणे ग्रामपंचायत ठरावाची अंमलबजावणी करणे ही कामे कोणाचे आहेत ग्रामसेवक
4. कोणत्या अधिकाऱ्याद्वारे जमिनीची अनिवार्य ठरवली जाते तलाठी
5. ग्रामसेवक हा ग्रामपंचायतीचा सचिव म्हणून काम करतो
6. रोजगार हमी योजनेचा जिल्हास्तरावरील प्रमुख हा जिल्हाधिकारी असतो
7. पंचायत समितीचा सचिव हा गटविकास अधिकारी असतो
8. जिल्हा नियोजन समितीचे सचिव जिल्हाधिकारी असतात
9. पंचायत समितीचा प्रशासकीय प्रमुख हा गटविकास अधिकारी असतो
10. ग्रामसभेमध्ये 18 वर्षावरील संबंधित गावातील सर्व नागरिकांचा समावेश होतो
11. तालुका पातळीवर प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी म्हणून तहसीलदार काम पाहतो
12. जिल्हा परिषदेच्या स्थायी समितीचा पदसिद्ध सचिव हा उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी असतो
13. त्रिस्तरीय पंचायत राजची संकल्पना बलवंत राय मेहता समितीने मांडली
14. महाराष्ट्रात त्रिस्तरीय पंचायतराज 1962 पासून सुरू करण्यात आली
15. भारतातील राजस्थान राज्यामध्ये सर्वप्रथम पंचायत राज ची अंमलबजावणी करण्यात आली
16. लॉर्ड रिपन याला स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा जनक असे म्हटले जाते

17. बलवंत राय मेहता समितीने शिफारस केलेली पंचायत राज्य व्यवस्था ही तीन स्तरीय आहे
18. जिल्हा परिषदेचा सचिव हा मुख्य कार्यकारी अधिकारी असतो
19. जसा नगरपरिषदेचा नगराध्यक्ष तसा महानगरपालिकेचा महापौर
20. भारताच्या पहिल्या महिला संरक्षण मंत्री या निर्मला सीतारामन आहेत
21. महाराष्ट्रात एकूण 34 जिल्हा परिषद आहेत
22. शहराचा प्रथम नागरिक हा महापौर असतो
23. पंचायतराज ही मूळ संकल्पना महात्मा गांधी यांची आहे
24. ग्रामपंचायत च्या निवडणुकांमध्ये मतदाराचे वय 18 वर्षे असणे आवश्यक आहे
25. खेडेगावात जन्म मृत्यूची नोंद करण्याचे काम ग्रामसेवक करत असतो
26. महाराष्ट्रामध्ये पंचायतराज पद्धती स्वीकारण्यासंबंधी नेमली गेलेली समिती म्हणजे वसंतराव नाईक समिती होय
27. भारतीय राज्यघटनेतील आठवी परिशिष्ट हे राजभाषा संबंधी आहे
28. भारतीय राज्यघटनेमध्ये 19 मूलभूत स्वतंत्र्याचा समावेश कलम 19 मध्ये केलेला आहे
29. भारतीय घटनेच्या 324 या कलमानुसार भारतात निवडणूक आयोगाची रचना करण्यात आली आहे
30. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 17 नुसार अस्पृश्यतेचे निर्मूलन केले आहे
31. राज्यघटनेच्या 370 व्या कलमानुसार जम्मू-काश्मीरला विशेष दर्जा देण्यात आला होता
32. 42 व्या घटनादुरुस्ती चे वर्णन मिनी राज्य घटना म्हणून केले जाते.
33. राज्यघटनेच्या 79 व्या कलमानुसार संसदेमध्ये राष्ट्रपती लोकसभा आणि राज्यसभा या घटकांचा समावेश होतो
34. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 76 नुसार ऍटर्नी जनरल ऑफ इंडिया या पदाची तरतूद करण्यात आलेली आहे
35. घटनेतील 360 या कलमानुसार आर्थिक आणीबाणी लागू करता येते
36. भारतीय राज्यघटनेत 52 वी घटनादुरुस्ती ही पक्षांतर ला आळा घालण्यासाठी या हेतूने बनवण्यात आली होती
37. स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर भारताने जगात इतर देशांसंबंधी अलिप्तवादाचे धोरण स्वीकारले होते

38. भारतीय संविधानाच्या आठव्या परिशिष्टामध्ये अधिकृत भाषांचा समावेश केलेला आहे
39. संघटना तयार करणे हा स्वातंत्र्याचा अधिकार या प्रकारचा अधिकार आहे
40. भारतीय राज्यघटनेमध्ये कलम 51 ए यामध्ये भारताच्या प्रत्येक नागरिकाची मूलभूत कर्तव्य नमूद केलेली आहे
41. भाषावार प्रांतरचनेसाठी किंवा राज्य पुनर्रचनेसाठी नेमण्यात आलेल्या समितीमध्ये पनिकर हृदयानाथ कुंदू आणि फाजलाली यांचा समावेश होता
42. भारतीय राज्यघटनेत सेक्युलर आणि सोशॅलिस्ट हे शब्द 42 व्या घटना दुरुस्तीनुसार समाविष्ट करण्यात आले
43. 104 वी घटना दुरुस्ती एससी आणि एसटी यांच्या आरक्षणासंबंधी होती
44. भारतीय राज्यघटनेचे कलम 123 हे राष्ट्रपतीच्या अध्यादेशाशी संबंधित आहे
45. भारताच्या मुख्य निवडणूक आयुक्ताला वयाची 65 वर्षे पूर्ण होईपर्यंत त्या पदावर राहता येते
46. भारतीय राज्यघटनेमध्ये मूलभूत हक्क हे कलम 12 ते 35 या कलमानुसार स्पष्ट करण्यात आलेले आहेत
47. राष्ट्रीय मागासवर्गीय आयोगाची स्थापना 1993 मध्ये करण्यात आली
48. भारतीय राज्यघटनेतील 73 वी आणि 74 वी घटना दुरुस्ती ही स्थानिक स्वराज्य संस्था यांच्याशी संबंधित आहे
49. अखिल भारतीय सेवेची तरतूद भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 312 या कलमांमध्ये केलेली आहे
50. भारतीय नागरिकत्वाचा कायदा 1955 मध्ये मंजूर झाला
51. 101वी घटना दुरुस्ती ही जीएसटी संबंधित आहे
52. जनहितार्थ याचिका याचा उद्देश हा सामाजिक न्याय आणि समता प्रस्थापित करणे हा आहे
53. भारतीय राज्यघटनेचे कलम 25 हे धर्म स्वातंत्र्याच्या अधिकाराशी संबंधित आहे
54. भारतामध्ये सर्वोच्च न्यायालय हे मूलभूत हक्कांचे पालक असतात
55. बेकायदेशीर अटक किंवा स्थानबद्धता यापासून संरक्षणासाठी सर्वोच्च न्यायालयाकडे सीबीएस कॉर्पस या तरतुदीनुसार दाद मागता येते

56. भारतीय सर्वोच्च न्यायालय हे दिल्ली येथे आहे
57. राज्याच्या मुख्यमंत्र्यांना राज्यपाल यांच्याकडून शपथ दिली जाते
58. महाराष्ट्र विधानसभेमध्ये 288 सदस्य असतात
59. विधान परिषद सदस्यांचा कार्यकाल सहा वर्षे असतो
60. एखाद्या राज्यात विधानपरिषद असावी की नाही हे ठरवण्याचा अधिकार संबंधित राज्याच्या विधानसभेकडे कलम 169 नुसार देण्यात आलेला आहे
61. मुख्यमंत्री आपला राजीनामा राज्यपालाकडे सोपवितात
62. महाराष्ट्र विधान परिषदेच्या सदस्यांची संख्या 78 आहे
63. राज्य शासनाचा वार्षिक अर्थसंकल्प विधिमंडळामध्ये अर्थमंत्री सादर करतो
64. घटक राज्यांच्या कायदेमंडळाचे वरिष्ठ सभागृह विधानपरिषद हे आहे
65. विधान परिषद या सभागृहाचा कालावधी हा स्थायी असा असतो
66. घटक राज्याच्या आकस्मिक निधी हा राज्यपालाच्या नियंत्रणाखाली असतो
67. महाराष्ट्रातून लोकसभेवर निवडून जाणाऱ्या खासदारांची एकूण संख्या 48 आहे
68. राज्यसभेच्या 12 सदस्यांची नेमणूक राष्ट्रपती करतात
69. पंतप्रधान हा भारतातील संसदीय व्यवस्थेचा केंद्रबिंदू आहे
70. संसदेचे कायमस्वरूपी सभागृह हे राज्यसभा आहे
71. संसदेच्या दोन अधिवेशनातील कालावधी जास्तीत जास्त सहा महिने असावा
72. राज्यसभेचे सभापती हे उपराष्ट्रपती असतात
73. भारतामध्ये केंद्रीय माहिती अधिकार अधिनियम हा 2005 या वर्षापासून लागू करण्यात आला
74. लोकसभा व राज्यसभा यांच्या संयुक्त बैठकीचे अध्यक्ष स्थान हे लोकसभा अध्यक्ष भूषवितात
75. भारतामध्ये राष्ट्रपतीची निवडणूक ही अप्रत्यक्ष निवडणूक पद्धतीने केली जाते
76. भारताच्या एकत्रित निधीतून खर्च करण्यासाठी संसदेच्या दोन्ही गृहांची संमती आवश्यक असते
77. संसदेच्या लोकलेखा समितीमध्ये जास्तीत जास्त 22 सदस्य असू शकतात

78. लोकसभेमध्ये अविश्वासाचा प्रस्ताव मांडण्यासाठी 50 सदस्यांचा पाठिंबा असणे आवश्यक आहे

79. राज्यसभेचे सदस्य होण्यासाठी वयोमर्यादा कमीत कमी 35 वर्षे असणे आवश्यक आहे

80. भारतात पहिली सर्वसाधारण लोकसभा निवडणूक 1951 -52 वर्षी झाली

81. संसदेच्या प्रत्येक बैठकीच्या पहिल्या तासाला प्रश्नांचा तास असे संबोधतात

82. शेषाधिकार हे घटनेनुसार संसदेला आहेत

83. लोकसभेत व राज्यसभेत मिळून महाराष्ट्रातील एकूण 67 सदस्य आहेत

84. घटक राज्यांच्या सीमा बदलण्याचा अधिकार हा भारतीय संसदेला आहे

85. संसदेचे कनिष्ठ सभागृह म्हणजेच लोकसभा होय

86. भारतात संसदीय शासन प्रणाली असल्यामुळे राष्ट्रपती हे घटनात्मक प्रमुख असतात

87. लोकलेखा समितीच्या 22 सदस्यांपैकी लोकसभेचे 15 सदस्य असतात

88. राष्ट्रपतींना महाभियोगाद्वारे पदच्युत करण्याचा अधिकार हा संसदेला असतो

89. भारताच्या इतिहासात आतापर्यंत केवळ एका राष्ट्रपतींची बिनविरोध निवड झाली आहे

90. भारतातील सर्व संरक्षक दलाचे सरसेनापती हे राष्ट्रपती असतात

91. नॅशनल डिझास्टर मॅनेजमेंट ऑथोरिटी चे प्रमुख हे पंतप्रधान असतात

92. निवडणूक आयुक्तांची नेमणूक राष्ट्रपती करतात

93. राष्ट्रपती आणि उपराष्ट्रपती हे हजार नसल्यास राष्ट्रपती पदाचा कार्य कार्यभार हे सरन्यायाधीश पाहतात

94. भारताचे राष्ट्रपती हे लोकसभा विधानसभा आणि राज्यसभा यातील सदस्यांनी वाढतात

95. आंतरराज्य परिषदेचे अध्यक्ष हे पंतप्रधान असतात

96. केंद्रीय निवडणूक आयुक्ताची नियुक्ती 324 व्या कलमानुसार केली जाते

97. 1971 च्या भारत-पाकिस्तान युद्धाच्या वेळी भारताच्या पंतप्रधान या इंदिरा गांधी होत्या

98. भारताचे पहिले उपराष्ट्रपती हे डॉक्टर सर्वपल्ली राधाकृष्णन हे होते

99. भारतीय राज्यघटना 26 नोव्हेंबर 1949 ला मंजूर करण्यात आली

100. डॉक्टर राजेंद्र प्रसाद ही घटना समितीचे अध्यक्ष होते

101. डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांना भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार असे असे म्हटले जाते

102. संविधान सभेचे अध्यक्ष हे डॉक्टर राजेंद्र प्रसाद होते
103. जनगणमन हे राष्ट्रगीत रवींद्रनाथ टागोर यांनी लिहिले
104. भारतीय संविधानाचा सरनामा म्हणजे प्रस्तावना होय
105. भारतामध्ये मतदानाचा हक्क वयाच्या अठराव्या वर्षानंतर प्राप्त होतो
106. भारतीय राज्यघटना 26 1 1950 रोजी लागू झाली
107. भारतामध्ये अप्रत्यक्ष प्रकारची लोकशाही आहे
108. घटना समितीने 22 जुलै 1947 रोजी राष्ट्रीय ध्वज स्वीकारला
109. भारतीय घटना समितीच्या मसुदा समितीचे अध्यक्ष हे डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर होते
110. 26 नोव्हेंबर हा दिवस संविधान दिवस किंवा कायदा दिवस म्हणून साजरा केला जातो
111. भारताला सार्वभौमत्व हे 26 जानेवारी 1950 ला प्राप्त झाले
112. संविधान सभेतील मूलभूत हक्क आणि अल्पसंख्यांक समितीचे अध्यक्ष सरदार पटेल हे होते
113. मूलभूत अधिकारांचा समावेश घटनेच्या तिसऱ्या भागांमध्ये केलेला आहे
114. सुवर्णसिंह समितीच्या शिफारशीवरून भारतीय राज्यघटने मध्ये मूलभूत कर्तव्यांचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

धन्यवाद